บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ หน่วยตรวจสอบภายใน องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านอ้อน
ที่ ๗๕๖๐๔/๐๐๔ **วันที่** ๒๗ เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ.๒๕๖๙
เรื่อง การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในหน่วยงานภาครัฐ ประจำปี พ.ศ.๒๕๖๙

เรียน นายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านอ้อน

ตามที่ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (สำนักงานป.ป.ช.) ได้มีการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment:ITA) ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๘ เป็นต้นมา ต่อมารัฐมนตรีได้มีมติ ให้หน่วยงานภาครัฐทุกหน่วยเข้าร่วมการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ โดยใช้แนวทางและเครื่องมือการประเมินตามที่สำนักงานป.ป.ช.กำหนด ซึ่งในการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๙ ได้กำหนดตัวชี้วัด การป้องกันการทุจริต เพื่อดำเนินการป้องกันการทุจริตในประเด็นสินบน โดยมีวัตถุประสงค์ให้หน่วยงานเปิดเผยการดำเนินการต่างๆ ของหน่วยงานให้สาธารณชนได้รับทราบ เพื่อแสดงถึงการให้ความสำคัญต่อผลการประเมินนำไปสู่การจัดทำมาตรการส่งเสริมความโปร่งใสภายในหน่วยงาน และมีการกำกับติดตามการนำไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมต่อไป

หน่วยงานตรวจสอบภายใน องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านอ้อน จึงมีการประเมินความเสี่ยงการทุจริตที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงาน ประจำปี พ.ศ.๒๕๖๙ เพื่อกำหนดมาตรการหรือแนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับสินบนในส่วนราชการ โดยมุ่งเน้นการสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารงาน สกัดกั้นมิให้เกิดการทุจริตประพฤติมิชอบได้ การประเมินความเสี่ยงการทุจริตถือเป็นเครื่องมือหนึ่งในการป้องกันการทุจริตในองค์กร รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุมัติ

(นางสาวกรณิกา งามเลิศวัฒนะ)
นักวิชาการตรวจสอบภายใน

ความเห็นของหัวหน้าสำนักปลัด
..... - เพื่อโปรดพิจารณา .....

(นางสาวอารยา ขัดโต)
ตำแหน่ง นักพัฒนาชุมชน
รักษาราชการแทนหัวหน้าสำนักปลัด

ความเห็นของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านอ้อน

.....เพื่อโปรดพิจารณา.....

(นางสาวธามวดี สุวรรณเก)

รองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านอ้อน

รักษาราชการแทนปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านอ้อน

ความเห็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านอ้อน

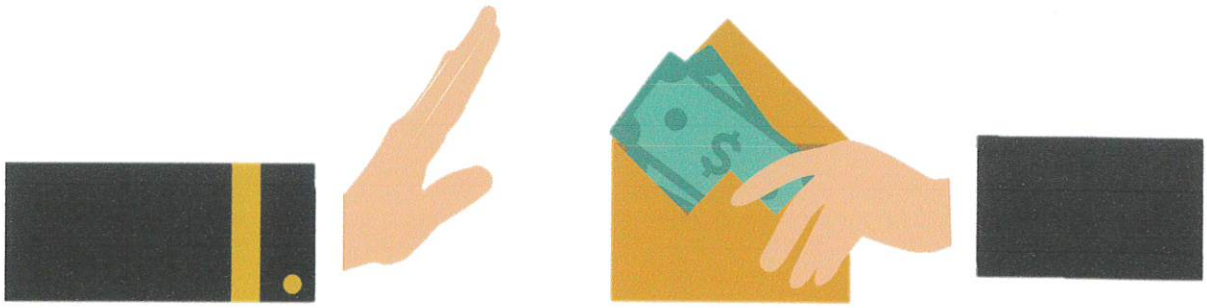
.....ทราบ.....

(นางอำพร คิดตาโย)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านอ้อน

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในหน่วยงานภาครัฐ

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๙

องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านอ้อน

อำเภองาว จังหวัดลำปาง

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในหน่วยงานภาครัฐ
องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านอ้อ อำเภองาว จังหวัดลำปาง
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๙

บทนำ

ตามที่สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (ป.ป.ท.) ในฐานะ ที่กลไกของฝ่ายบริหารที่มีบทบาทในการขับเคลื่อนหน่วยงานภาครัฐให้บริหารงานภายใต้กรอบธรรมาภิบาล โดยกำหนดให้การประเมินความเสี่ยงการทุจริตเป็นเครื่องมือหนึ่งในการขับเคลื่อนธรรมาภิบาลเพื่อลดปัญหาการทุจริตภาครัฐตามคำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ 69/2557 ลงวันที่ 18 มิถุนายน 2557 โดยมุ่งเน้นการสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารงานและส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในการตรวจสอบ เฝ้าระวัง เพื่อสกัดกั้นมิให้เกิดการทุจริตประพฤติมิชอบได้การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็น ที่เกี่ยวข้องกับสินบน เป็นการดำเนินการที่มีวัตถุประสงค์เพื่อให้สามารถบริหารความเสี่ยงการทุจริตในประเด็น ที่เกี่ยวข้องกับสินบนที่จะนำไปสู่การจัดทำมาตรการภายในต่าง ๆ ของหน่วยงาน เพื่อป้องกันการดำเนินงาน หรือการปฏิบัติหน้าที่ที่อาจก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม และเชื่อมโยงกับการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) ตัวชี้วัดที่ 10 การป้องกันการทุจริต ตัวชี้วัดย่อยที่ 10.1 การดำเนินการ เพื่อป้องกันการทุจริตในประเด็นสินบน ได้กำหนดให้แสดงผลการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็น ที่เกี่ยวข้องกับการให้ / รับสินบนจากการดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เทศบาลตำบลเมืองปานเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีบทบาทในการขับเคลื่อน หน่วยงานภาครัฐให้บริหารงานภายใต้กรอบธรรมาภิบาล จึงตระหนักถึงความสำคัญต่อเรื่องดังกล่าว และพร้อมส่งเสริมการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ เพื่อไม่ให้เกิดความเสี่ยงและปัญหาขึ้นภายในหน่วยงาน จึงได้ดำเนินการวิเคราะห์และประเมินความเสี่ยงในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนที่อาจจะก่อให้เกิดการทุจริตและการประพฤติมิชอบภายในหน่วยงาน เพื่อเป็นกรอบในการป้องกันความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้นและส่งผลกระทบ ต่อการดำเนินงานของหน่วยงาน

วัตถุประสงค์ของการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

มาตรการป้องกันการทุจริตสามารถจะช่วยลดความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์กรได้ ดังนั้น การประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต การออกแบบและการปฏิบัติงานตามมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสมจะช่วยลดความเสี่ยงด้านการทุจริต ตลอดจนการสร้างจิตสำนึกและค่านิยมในการต่อต้านการทุจริตให้แก่บุคลากรขององค์กร ถือเป็นการป้องกันการเกิดการทุจริตในองค์กร ทั้งนี้การนำเครื่องมือการประเมินความเสี่ยงมาใช้ในองค์กรจะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งว่าการดำเนินการขององค์กรจะไม่มีการทุจริต

หรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิด โอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่นหรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีการนำเครื่องมือการประเมินความเสี่ยงมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด การประเมินความเสี่ยงการทุจริตจึงเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการค้นหา หรือระบุจุดอ่อนของระบบต่างๆ ภายในองค์กรที่อาจเป็นช่องให้เกิดการทุจริต และเป็นการมุ่งหาความเป็นไปได้ที่จะเกิดการ 2 กระทำการทุจริตในอนาคต ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารองค์กรอย่างมีธรรมาภิบาล โดยมีวัตถุประสงค์หลักของการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ดังนี้

๑) เพื่อสร้างมาตรการในป้องกัน สกัดกั้น ลด และปิดโอกาสการทุจริต

๒) เพื่อให้ประชาชนเกิดความมั่นใจต่อการปฏิบัติตามกฎหมายและข้อบังคับต่าง ๆ

๓) เพื่อเพิ่มมูลค่าขององค์กรต่อผู้รับบริการ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมั่นใจในระบบธรรมาภิบาล และความซื่อตรงของเทศบาลตำบลเมืองปาน

๔) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทางานของเจ้าหน้าที่เทศบาลตำบลเมืองปาน

<u>กรอบแนวคิดการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต</u>

กรอบแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล (Good Governance) โดยเฉพาะหลักการควบคุมการทุจริตคอร์รัปชัน (Corruption Control) ซึ่งหมายถึง การไม่กระทำและไม่สนับสนุนการทุจริตพร้อมทั้งร่วมมือกันควบคุมไม่ให้เกิดการทุจริตในองค์กร จึงเป็นหลักการบริหารจัดการที่มุ่งสู่การเป็นการเป็นราชการใสสะอาด สามารถสกัดกั้นลดและปิดโอกาสการทุจริตและประพฤติมิชอบได้อย่างมีประสิทธิภาพ การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล (Good Governance) จึงเป็นปัจจัยพื้นฐานสำคัญในการดำเนินงานของส่วนราชการ ให้มีความโปร่งใสตรวจสอบได้

กรอบแนวคิดการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตเป็นไปตามหลักมาตรฐาน Committee of Sponsoring Organization of the Treadway Commission (COSO) และ ISO ๓๗๐๐๑:๒๐๑๖ ประกอบด้วย COSO ๒๐๑๓ มาตรฐาน COSO ๒๐๑๓ COSO ๒๐๑๗ (COSO ERM ๒๐๑๗) และ กรอบหรือภาระงานในการประเมินความเสี่ยงการทุจริตมี ๔ กระบวนการ ดังนี้

Corrective : แก้ไขปัญหาที่เคยรับรู้ว่าเกิด สิ่งที่มีประวัติอยู่แล้วทาอย่างไรจะไม่ให้เกิดขึ้นซ้ำอีก

Detective : เฝ้าระวัง สอดส่อง ติดตามพฤติกรรมเสี่ยง ทาอย่างไรจะตรวจพบต้องสอดส่อง ตั้งแต่แรก ตั้งข้อบ่งชี้บางเรื่องที่น่าสงสัยทาการลดระดับความเสี่ยงนั้นหรือให้ข้อมูลเบาะแสนั้นแก่ผู้บริหาร

Preventive : ป้องกัน หลีกเลี่ยง พฤติกรรมที่นาไปสู่การสุ่มเสี่ยงต่อการกระทาผิด ในส่วน พฤติกรรมที่เคยรับรู้ว่าเคยเกิดมาก่อน คาดหมายได้ว่ามีโอกาสสูงที่จะเกิดซ้าอีก (Known Factor) ทั้งที่รู้ว่าทาไป มีความเสี่ยงต่อการทุจริต จะต้องหลีกเลี่ยงด้วยการปรับ Workflow ใหม่ ไม่เปิดช่องว่าง ให้การทุจริตเข้ามาได้อีก

Forecasting : การพยากรณ์ประมาณการสิ่งที่อาจจะเกิดขึ้นและป้องกันป้องปรามล่วงหน้าใน เรื่องประเด็นที่ไม่คุ้นเคย ในส่วนที่เป็นปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากการพยากรณ์ ประมาณการล่วงหน้าในอนาคต

นิยามที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

ความเสี่ยง risk หมายถึง เหตุการณ์ที่มีความไม่แน่นอนและมีความเป็นไปได้ที่อาจจะเกิดขึ้น เป็นการคาดเดาเกี่ยวกับสิ่งที่ไม่แน่นอน ซึ่งผลลัพธ์ของความเสี่ยงดังกล่าวจะขึ้นอยู่กับความน่าจะเป็นของ ผลลัพธ์ที่อาจจะเกิดขึ้น

สินบน Bribery หมายถึง การเสนอ การสัญญา การให้ การรับ การเรียกร้องผลประโยชน์ที่ไม่ สมควรไม่ว่าจะมีมูลค่าเท่าใด (ผลประโยชน์นั้นเป็นได้ทั้งในรูปตัวเงินและไม่ใช่ตัวเงิน) ทั้งทางตรงและทางอ้อม และไม่ว่าจะเป็นสถานที่ใดๆ ก็ตาม โดยเป็นการฝ่าฝืนกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นการโน้มน้าว หรือตอบแทน เพื่อให้บุคคลกระทำ หรือละเว้นการกระทำอันเกี่ยวข้องกับการดำเนินการตามหน้าที่ของบุคคลนั้น

ความเสี่ยงการทุจริต Corruption Risk หมายถึง เหตุการณ์ที่มีความไม่แน่นอนและมีความ เป็นไปได้ที่อาจจะเกิดขึ้นจากการใช้อำนาจรัฐในทางที่ผิด การดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตและประพฤติมิชอบและการรับสินบน หรืออาจการก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมของหน่วยงานในอนาคต

การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดตามธรรมจรรยา หมายถึง การรับทรัพย์สินหรือ ประโยชน์อื่นใดจากญาติหรือบุคคลที่ให้กันในโอกาสต่างๆ โดยปกติตามขนบธรรมเนียม ประเพณี หรือวัฒนธรรมหรือให้กันตามมารยาทที่ปฏิบัติกัน ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต หมายถึง เป็นขั้นตอนในการค้นหาว่ามีรูปแบบ หรือเหตุการณ์ ที่อาจจะความเสี่ยงการทุจริตในอนาคต

โอกาส (Likelihood) หมายถึง โอกาสหรือความเป็นไปได้ที่เหตุการณ์อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต

ผลกระทบ (Impact) หมายถึง ผลกระทบจากเหตุการณ์ที่อาจจะเกิดขึ้น ทั้งที่เป็นตัวเงิน หรือไม่เป็นตัวเงิน

ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score) หมายถึง คะแนนรวมที่แสดงให้ เห็นถึงระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต ที่เป็นผลจากการประเมินความเสี่ยงการทุจริต จาก ๒ ปัจจัย คือ โอกาสเกิด (Likelihood) และผลกระทบ (Impact)

ขอบเขตการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

โดยได้จำแนกประเภทความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบนจากการดำเนินงาน ตามภารกิจของหน่วยงาน แบ่งออกเป็น ๔ ด้าน ดังนี้

ด้านที่ ๑. ความเสี่ยงการทุจริตด้านการอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความ สะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ.๒๕๕๘

ด้านที่ ๒. ความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ

ด้านที่ ๓. ความเสี่ยงการทุจริตด้านการจัดซื้อจัดจ้าง

ด้านที่ ๔. ความเสี่ยงการทุจริตด้านการบริหารงานบุคคล

วิธีการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

เป็นการวิเคราะห์โดยเริ่มจากการระบุความเสี่ยงจากกระบวนงานต่าง ๆ อธิบายรูปแบบ พฤติการณ์ เหตุการณ์ความเสี่ยงต่อการทุจริต การวิเคราะห์ระดับความรุนแรงของผลกระทบ กับระดับความ จำเป็นของการเฝ้าระวัง และการกำหนดมาตรการ/กิจกรรม/แนวทาง ในการป้องกันความเสี่ยงของการ ดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในสำนักงานเทศบาลตำบลเมืองปานที่มีประสิทธิภาพ มีขั้นตอนหลัก ๕ ขั้นตอน ดังนี้

๑) การคัดเลือกกระบวนงาน หรือโครงการที่มีความเสี่ยงการทุจริต

๒) การกำหนดประเด็นความเสี่ยงการทุจริต

๓) การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

๔) การประเมินระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

๕) การจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต

ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

๑. การคัดเลือกกระบวนงาน หรือโครงการที่มีความเสี่ยงการทุจริต

หน่วยงานจะต้องค้นหากระบวนงานซึ่งเป็นภารกิจงานหลักของหน่วยงานที่มีความเสี่ยง การทุจริต การคนหาความเสี่ยงการทุจริตอาจคนหาจากความเสี่ยงที่เคยเกิด หรือคาดวาจะเกิดซ้ำสูงมีประวัติอยู่แล้ว (Known Factor) และไม่เคยเกิดหรือไม่มีประวัติมาก่อน แต่มีความเสี่ยงจากการพยากรณ์ในอนาคต ว่ามีโอกาสเกิด (Unknown Factor) ในขั้นตอนนี้เป็นการตั้งสมมุติฐานหรือเป็นการพยากรณ์ล่วงหน้าที่ อาจเกิดขึ้นในอนาคต

๒. การกำหนดประเด็นความเสี่ยงการทุจริต

เป็นขั้นตอนหลังจากที่หน่วยงานตกลงร่วมกันว่าจะนำกระบวนงานใดมาจัดทำแผนบริหาร ความเสี่ยงการทุจริตของหน่วยงาน หลังจากนั้นให้หน่วยงานนำกระบวนงานนั้นมาระบุรายละเอียดขั้นตอนการดำเนินงานในกระบวนงานนั้น และทำการระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริตในแต่ละขั้นตอน โดยการระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริตให้อธิบายรายละเอียดเหตุการณ์ที่มีโอกาสเกิดความเสี่ยงการทุจริตว่ามีรูปแบบพฤติการณ์การทุจริตในแต่ละขั้นตอนในการดำเนินงานของกระบวนงานหรือโครงการที่ทำการประเมิน ให้ละเอียดและชัดเจนมากที่สุดว่า ใคร ทำอะไร อย่างไร เพื่ออะไร โดยเฉพาะรายละเอียดในส่วนที่เจ้าหน้าที่รัฐเข้าไปมีพฤติกรรมทุจริตอย่างไร

องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านอ้อนได้ทำการประเมินความเสี่ยงของการดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ก่อให้เกิดการทุจริตของหน่วยงานและได้ศึกษาปัญหาและแนวโน้ม โอกาสในการเกิดการทุจริตเพื่อระบุและประเมินความเสี่ยงไม่ว่าจะเกิดขึ้นจากการทุจริต หรือข้อผิดพลาดภายในองค์กร โดยการทำความเข้าใจกิจกรรมการควบคุมภายในและสภาพแวดล้อมของเทศบาลตำบลเมืองปาน ซึ่งให้สอดคล้องกับกฎระเบียบข้อบังคับในการปฏิบัติงาน เพื่อการบรรลุเป้าหมายและเกิดผลสัมฤทธิ์ และเล็งเห็นว่าความเสี่ยงในการทุจริตหรือข้อผิดพลาดที่อาจเกิดขึ้นในภาพรวม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ โดยใช้เทคนิคต่างๆ เพื่อทำการระบุเหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริตที่อาจจะเกิดขึ้น ให้ครอบคลุมความเสี่ยงทั้ง ๔ ด้าน ดังนี้

๑. ด้านความเสี่ยงการทุจริตการอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวก ในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ.๒๕๕๘

๒. ด้านความเสี่ยงการทุจริตการใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ

๓. ด้านความเสี่ยงการทุจริตการจัดซื้อจัดจ้าง

๔. ด้านความเสี่ยงการทุจริตการบริหารงานบุคคล

๓. การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

หน่วยงานต้องกำหนดเกณฑ์สำหรับใช้ในการประเมินความเสี่ยงการทุจริตของกระบวนงาน หรือโครงการที่ทำการประเมิน ตามความเหมาะสม โดยพิจารณาจาก ๒ ปัจจัย คือด้านโอกาส (Likelihood) และด้านผลกระทบ (Impact) และการให้คะแนนทั้ง ๒ ปัจจัย รายละเอียด ดังนี้

- โอกาสที่จะเกิด (Likelihood) พิจารณาความเป็นไปได้ที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงในช่วงเวลาหนึ่ง ในรูปของความถี่ หรือความนาจะเป็นที่จะเกิดเหตุการณ์นั้น ๆ
- ผลกระทบ (Impact) การวัดความรุนแรงของความเสียหายที่จะเกิดขึ้นจากความเสี่ยงนั้น โดยสามารถแบ่งเป็นผลกระทบทางด้านการเงินและผลกระทบที่ไม่ใช่การเงิน

๓.๑ เกณฑ์กำหนดระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงการทุจริต (Likelihood)

ตารางระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงการทุจริต (likelihood)		
ระดับ	**โอกาสที่จะเกิด**	**คำอธิบาย**
๕	สูงมาก	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตมากกว่า ๕ ครั้งต่อปี
๔	สูง	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกิน ๔ ครั้งต่อปี
๓	ปานกลาง	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกิน ๓ ครั้งต่อปี
๒	น้อย	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกิน ๒ ครั้งต่อปี
๑	น้อยมาก	โอกาสเกิดการกระทำทุจริต ๑ ครั้งต่อปี

๓.๒ เกณฑ์กำหนดระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ที่ส่งผลต่อการดำเนินงาน

ตารางระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) : ผลกระทบทางด้านการเงิน		
ระดับ	**โอกาสที่จะเกิด**	**คำอธิบาย**
๕	สูงมาก	ความเสียหายตั้งแต่ ๒๐,๐๐๑ บาทขึ้นไป
๔	สูง	ความเสียหายตั้งแต่ ๑๐,๐๐๑ บาท ถึง ๒๐,๐๐๐ บาท
๓	ปานกลาง	ความเสียหายตั้งแต่ ๕,๐๐๑ บาท ถึง ๑๐,๐๐๐ บาท
๒	น้อย	ความเสียหายตั้งแต่ ๒,๐๐๑ บาท ถึง ๕,๐๐๐ บาท
๑	น้อยมาก	ความเสียหายไม่เกิน ๒,๐๐๐ บาท

ตารางระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) : ผลกระทบที่ไม่ใช่ทางการเงิน		
ระดับ	โอกาสที่จะเกิด	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	เกิดความเสียหายต่อหน่วยงานของรัฐ เจ้าหน้าที่ถูกลงโทษชี้มูลความผิดเข้าสู่กระบวนการยุติธรรม
๔	สูง	เกิดความเสียหายต่อภาพลักษณ์ของหน่วยงานในเรื่องความโปร่งใส สื่อมวลชน/สังคมออนไลน์ลงข่าวอย่างต่อเนื่อง และสังคมให้ความสนใจ
๓	ปานกลาง	หน่วยตรวจสอบของหน่วยงาน หรือหน่วยตรวจสอบภายนอกเข้าตรวจสอบข้อเท็จจริงการกระทำทุจริต
๒	น้อย	ปรากฏข่าวลือที่อาจพาดพิงคนภายในหน่วยงาน มีคนร้องเรียน แจ้งเบาะแส
๑	น้อยมาก	แทบจะไม่มีการร้องเรียน แจ้งเบาะแส หรือปรากฏข่าวลือใดๆ

๔. การประเมินระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

หลังจากหน่วยงานระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริตในแต่ละขั้นตอนของกระบวนงานแล้ว หลังจากนั้นหน่วยงานต้องให้คะแนนความเสี่ยงการทุจริตในแต่ละขั้นตอนของการดำเนินงาน โดยการให้ คะแนนความเสี่ยงการทุจริตโดยพิจารณาจากขั้นตอนการดำเนินงานพิจารณา จาก ๒ ปัจจัย คือ โอกาสเกิด (Likelihood) และ ผลกระทบ (Impact) จะได้ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score) ว่าอยู่ ในระดับ สูงมาก สูง ปานกลาง หรือต่ำ ตามเกณฑ์ที่หน่วยงานได้กำหนดไว้ โดยตารางการระบุประเด็นความ เสี่ยงการทุจริต การให้คะแนนความเสี่ยงการทุจริต และระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านอ้อนได้กำหนดระดับความเสี่ยง (Degree of Risk) โดยใช้ระดับโอกาสที่ จะเกิดความเสี่ยงการทุจริต(Likelihood) คูณด้วยระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ซึ่งระดับความเสี่ยงกำหนดไว้เป็น ๔ ระดับ และจัดทำแผนภูมิความเสี่ยง (Risk Map)

ระดับความเสี่ยง = โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงการทุจริต X ระดับความรุนแรงของผลกระทบ
Degree of Risk = Likelihood X Impact

ลำดับ	ระดับความเสี่ยง	ช่วงคะแนน
๑	ความเสี่ยงระดับสูงมาก (Extreme Risk : E)	๑๕ – ๒๕
๒	ความเสี่ยงระดับสูง (High Risk : H)	๑๐ – ๑๔
๓	ความเสี่ยงระดับปานกลาง (Moderate Risk : M)	๕ – ๙
๔	ความเสี่ยงระดับต่ำ (Low Risk : L)	๑ – ๔

เกณฑ์การวัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score)

แผนภูมิความเสี่ยง Risk Score					
โอกาสเกิด (Likelihood)	ผลกระทบ (Impact)				
	๑	๒	๓	๔	๕
๕	๕	๑๐	๑๕	๒๐	๒๕
๔	๔	๘	๑๒	๑๖	๒๐
๓	๓	๖	๙	๑๒	๑๕
๒	๒	๔	๖	๘	๑๐
๑	๑	๒	๓	๔	๕

แผนภูมิความเสี่ยง Risk Score					
โอกาสเกิด (Likelihood)	ผลกระทบ (Impact)				
	๑	๒	๓	๔	๕
๕	ปานกลาง	สูง	สูงมาก	สูงมาก	สูงมาก
๔	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูงมาก	สูงมาก
๓	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง	สูงมาก
๒	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง
๑	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง

ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

Risk Score					
โอกาส (Likelihood)	ผลกระทบ (Impact)				
	๑	๒	๓	๔	๕
๕	ปานกลาง (๕ x ๑ = ๕)	สูง (๕ x ๒ = ๑๐)	สูงมาก (๕ x ๓ = ๑๕)	สูงมาก (๕ x ๔ = ๒๐)	สูงมาก (๕ x ๕ = ๒๕)
๔	ต่ำ (๔ x ๑ = ๔)	ปานกลาง (๔ x ๒ = ๘)	สูง (๔ x ๓ = ๑๒)	สูงมาก (๔ x ๔ = ๑๖)	สูงมาก (๔ x ๕ = ๒๐)
๓	ต่ำ (๓ x ๑ = ๓)	ปานกลาง (๓ x ๒ = ๖)	ปานกลาง (๓ x ๓ = ๙)	สูง (๓ x ๔ = ๑๒)	สูงมาก (๓ x ๕ = ๑๕)
๒	ต่ำ (๒ x ๑ = ๒)	ต่ำ (๒ x ๒ = ๔)	ปานกลาง (๒ x ๓ = ๖)	ปานกลาง (๒ x ๔ = ๘)	สูง (๒ x ๕ = ๑๐)
๑	ต่ำ (๑ x ๑ = ๑)	ต่ำ (๑ x ๒ = ๒)	ต่ำ (๑ x ๓ = ๓)	ต่ำ (๑ x ๔ = ๔)	ปานกลาง (๑ x ๕ = ๕)

ระดับความเสี่ยงการทุจริต = โอกาสเกิดการทุจริต × ผลกระทบที่เกิดขึ้น แบ่งเป็น ๔ ระดับ

สีเขียว หมายถึง ความเสี่ยงระดับต่ำ
สีเหลือง หมายถึง ความเสี่ยงระดับปานกลาง
สีส้ม หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูง
สีแดง หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูงมาก

นำโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงการทุจริต x ระดับความรุนแรงของผลกระทบ เพื่อวิเคราะห์ สถานะความเสี่ยง มาทำการหาค่าระดับความเสี่ยง โดยใช้เกณฑ์การวัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยง การทุจริต ๔ ระดับ ซึ่งได้จากระดับการเฝ้าระวังของโอกาสที่เกิดจากการทุจริต ที่มีค่า ๑ - ๕ คูณด้วย ระดับ ความรุนแรงของผลกระทบที่มีค่า ๑ – ๕

สรุปคะแนนของแต่ละเหตุการณ์ความเสี่ยง และประเมินความเสี่ยง

ระดับต่ำ : เป็นระดับความเสี่ยงที่องค์กรสามารถยอมรับได้ ซึ่งความเสี่ยงระดับนี้ถือ ได้ว่ามีการจัดวางระบบการควบคุมได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ระดับปานกลาง : เป็นระดับความเสี่ยงที่องค์กรไม่สามารถยอมรับได้ ซึ่งอาจมาตรการจัดการ ความเสี่ยงที่ยังไม่เหมาะสมเพียงพอ หรือเกิดจุดอ่อน/ข้อบกพร่องบางส่วน ของการควบคุมที่มีอยู่

ระดับสูง : เป็นระดับความเสี่ยงที่องค์กรไม่สามารถยอมรับได้และต้องมีแนวทางใน การควบคุม/ลดความเสี่ยงอย่างเป็นระบบรวมถึงการพัฒนาหรือปรับปรุง มาตรการจัดการความเสี่ยงให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลอย่าง เพียงพอและเหมาะสม

ระดับสูงมาก : เป็นระดับความเสี่ยงที่องค์กรไม่สามารถยอมรับได้และต้องมีแนวทางใน การควบคุม/ลดความเสี่ยง และอาจจำเป็นต้องได้รับการสนับสนุน ทรัพยากรที่เพียงพอและเหมาะสม เพื่อจัดหา/จัดทำมาตรการจัดการ ความเสี่ยงอย่างทันท่วงทีหรือภายใต้กรอบระยะเวลาที่กำหนด

๕ การจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต

มาตรการ หมายถึง วิธีการหรือแนวทางที่กำหนดขึ้นเพื่อควบคุม หรือลดโอกาสความเสี่ยง การทุจริต โดยความเสี่ยงการทุจริตที่อยู่ในโซนสีแดง (Red Zone) จะถูกเลือกมาทำแผนบริหารจัดการ ความเสี่ยงการทุจริตเป็นลำดับแรก ส่วนลำดับความเสี่ยงที่อยู่ในโซนสีส้ม สีเหลือง จะถูกเลือก ในลำดับต่อมา มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตอาจมีหลากหลายวิธีการ หน่วยงานควรทำการคัดเลือก วิธีที่ดีที่สุด และ ประเมินความคุ้มค่าและเหมาะสมกับระดับความเสี่ยงการทุจริตที่ได้จากการประเมินมาประกอบด้วย

<u>แนวทางการจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต</u>

การจัดทำมาตรการเป็นวิธีการออกแบบระบบหรือกระบวนงานอย่างเป็นระบบ ซึ่งสิ่งที่ต้องการอันดับแรกของการจัดทำมาตรการป้องกันความเสี่ยงการทุจริต คือ ผลลัพธ์ (Outcome) ซึ่งการที่จะ บรรลุเป้าหมาย

จะต้องมีวิธีการ (How To) อันประกอบด้วยกระบวนการนำเข้า (Input) เช่น ขั้นตอน กระบวนงาน เพื่อทำให้มาตรการที่ตั้งไว้บรรลุเป้าหมาย หากมีผลลัพธ์เกิดขึ้นมากกว่า ๑ อย่าง ผลลัพธ์นั้นเป็น ผลพลอยได้ (By Product) ของมาตรการที่กำหนดไว้

ข้อมูลที่นำมาจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต ต้องได้มาจากการรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลจากการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ตามรูปแบบพฤติการณ์ความเสี่ยงการทุจริต เพื่อนำมาสู่การกำหนดมาตรการได้ตรงจุด และมาตรการที่กำหนดไว้ต้องนำสู่การบังคับใช้ด้วยการกำกับ ติดตาม ประเมินผล เพื่อนำมาทบทวนในการปรับมาตรการให้สามารถควบคุมความเสี่ยงได้อย่างมีประสิทธิภาพ มาตรการที่ดีต้องสามารถตอบสนองรูปแบบพฤติการณ์ของความเสี่ยงที่ค้นพบได้ มาตรการต่างๆ ต้องมีการทบทวน ประเมินผลอย่างต่อเนื่อง เพราะรูปแบบการทุจริตมีการพัฒนาเปลี่ยนรูปแบบอยู่ตลอดเวลาเช่นกัน

การจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต (Corruption Risk Control) ได้แก่

- การควบคุมการปฏิบัติงาน (Operational Control) การระบุว่ามาตรการควบคุม ขั้นตอนตรวจสอบการทางาน หรือข้อปฏิบัติอะไรที่ใช้ลดหรือป้องกันความเสี่ยงการทุจริต

- สภาพแวดล้อมการควบคุม (Control Environment) เช่น

การเปิดเผยข้อมูล ข้อมูลเปิดภาครัฐ ถูกเปิดเผยผ่านช่องทางออนไลน์ เพื่อให้ทุกคน สามารถเข้าถึงนาไปใช้ต่อหรือแจกจ่ายได้โดยปราศจากข้อจากัดใดๆ

การจัดทำแนวปฏิบัติที่ดีเพื่อเป็นมาตรการควบคุมความเสี่ยงการเรียก รับ หรือยอม จะรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดไม่ว่าเพื่อตนเองหรือผู้อื่น หรือผลประโยชน์ในรูปแบบต่างๆ เช่น ไม่รับ สินบน สินน้าใจ และไม่เรียกร้องผลประโยชน์รวมถึงการก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับ ผลประโยชน์ส่วนรวมของหน่วยงาน

- การควบคุม การตรวจสอบ (Monitoring Control) เป็นการออกแบบระบบตรวจเฝ้าระวัง วงรอบการติดตามผลและ/หรือรอบการสุ่มตรวจสอบ ตรวจอะไร ใครเป็นผู้ตรวจ เป็นระยะตั้งแต่เริ่มจนสิ้นสุดโครงการ/การตรวจแบบไม่แจ้งล่วงหน้า (Surprise check) หรือการวางระบบในการตรวจสอบถ่วงดุล (Check and Balance) การแบ่งแยกหน้าที่เพื่อลดช่องทางในการเกิดการทุจริต ตามหลัก ๓-Lines of Denfense ระบบการตรวจสอบย้อนกลับ (Traceability System) เป็นต้น

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในหน่วยงานภาครัฐ

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๙

ขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านอ้อน อำเภองาว จังหวัดลำปาง

ลำดับ	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	กิจกรรม/ขั้นตอน	เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	Risk Score (L x I)				วิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	ผู้รับผิดชอบ
				โอกาส Likelihood	ผลกระทบ Impact	Risk Score	ระดับของความเสี่ยง		
๑	การอนุมัติ อนุญาต ตามพรบ.การอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ.๒๕๕๘	การออกใบอนุญาตต่างๆ	๑.เจ้าหน้าที่เรียกรับผลประโยชน์ในระหว่างการตรวจรับงานตรวจสอบเอกสารหลักฐานประกอบการพิจารณาขออนุมัติ/อนุญาต	๒	๒	๔	ต่ำ	๑. ควบคุมกำกับและส่งเสริมให้ผู้ปฏิบัติงานดำเนินการตามกฎระเบียบอย่างเคร่งครัดและเป็นกลาง ๒. จัดทำคู่มือแนวทางการปฏิบัติงานขั้นตอนระยะเวลาในการอนุมัติอนุญาตและเผยแพร่คู่มือดังกล่าวให้ผู้ปฏิบัติงานและประชาชนทราบโดยทั่วกัน	สำนักปลัด กองช่าง กองคลัง

ลำดับ	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	กิจกรรม/ขั้นตอน	เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	Risk Score (L x I)				วิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	ผู้รับผิดชอบ
				โอกาส Likelihood	ผลกระทบ Impact	Risk Score	ระดับของความเสี่ยง		
๒	การใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ	การอนุมัติโครงการต่างๆ	๑. เจ้าหน้าที่ใช้อำนาจในทางมิชอบเพื่อเรียกรับผลประโยชน์เพื่อให้เกิดผลต่อการสนับสนุนแผนงานหรือโครงการ ๒. การรับของขวัญจากบุคคลอื่นเพื่อช่วยให้บุคคลนั้นได้ผลประโยชน์จากองค์กร	๓	๓	๙	ปานกลาง	๑. ส่งเสริมการปฏิบัติงานการใช้อำนาจตามกฎหมายให้เป็นไปตามระเบียบราชการ	สำนักปลัด กองช่าง กองคลัง

ลำดับ	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	กิจกรรม/ขั้นตอน	เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	Risk Score (L x I)				วิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	ผู้รับผิดชอบ
				โอกาส Likelihood	ผลกระทบ Impact	Risk Score	ระดับของความเสี่ยง		
๓	การจัดซื้อจัดจ้าง	การจัดทำร่างขอบเขตงาน TOR การจัดซื้อจัดจ้างวิธีเฉพาะเจาะจง การตรวจรับพัสดุ	๑. การรับผลประโยชน์เพื่อเอื้อให้เกิดการกำหนดคุณลักษณะเฉพาะให้กับผู้ประกอบการผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ๒. มีการรับสินบน/เรียกรับเงิน/ของขวัญ/สินน้ำใจ/การเลี้ยงรับรองซึ่งนำไปสู่การเอื้อประโยชน์ให้กับคู่สัญญา	๓	๓	๙	ปานกลาง	๑. ผู้บังคับบัญชามีการควบคุมและติดตามการทำงานอย่างใกล้ชิดมีการสอบทานและกำชับให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามระเบียบอย่างเคร่งครัด ๒. จัดทำและเผยแพร่แผนปฏิบัติการจัดซื้อจัดจ้าง ๓.รายงานผลการจัดซื้อจัดจ้างต่อผู้บริหาร ๔. มีขั้นตอนเสนอการเห็นชอบผ่านสายงานตามลำดับ และมีการกำหนดอำนาจอนุมัติตามวงเงินที่เหมาะสม ๕.โครงการฝึกอบรมให้ความรู้แก่คณะกรรมการจัดซื้อจัดจ้างและผู้ปฏิบัติงานด้านพัสดุ ประจำปี	กองคลัง

ลำดับ	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	กิจกรรม/ขั้นตอน	เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	Risk Score (L x I)				วิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	ผู้รับผิดชอบ
				โอกาส Likelihood	ผลกระทบ Impact	Risk Score	ระดับของความเสี่ยง		
๔	การบริหารงานบุคคล	การแต่งตั้งโยกย้ายและการเคลื่อนย้ายขั้นเงินเดือน	๑. เจ้าหน้าที่/ผู้บริหารมีการเรียกรับเงิน ทรัพย์สิน ผลประโยชน์ในการพิจารณาให้ค่าตอบแทนขั้นเงินเดือน การโยกย้าย การแต่งตั้งหรือมีการเอื้อประโยชน์ให้กับพวกพ้องในการเลื่อนตำแหน่ง	๓	๓	๙	ปานกลาง	๑.จัดทำ/ปรับปรุง/เผยแพร่หลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการ บริหารงานบุคคลให้บุคลากรภายในได้รับทราบโดยทั่วกัน โดย คลอบคลุมประเด็น ดังนี้ - การสรรหาและ คัดเลือกบุคลากร - การบรรจุและแต่งตั้งบุคลากร - การพัฒนาบุคลากร - การประเมินผลการปฏิบัติราชขการ - การให้คุณให้โทษ และสร้างขวัญกำลัง ๒.กำหนดหลักเกณฑ์การประเมินผลการปฏิบัติงานและการเลื่อนขั้นเงินเดือนและแจ้งเวียนประกาศหลักเกณฑ์ที่กำหนดโดยเปิดเผยให้ทุกคนทราบ ๓.จัดทำมาตรการสร้างความโปร่งใสในการบริหารงานบุคคล	สำนักปลัด